

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ὁμοῦς ἐνδέκατος

Συνδρομητικῆσι : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑπαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ φρ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτησίαι. - Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6

18 Ἰανουαρίου 1881

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίκις. Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τῆς δεκάτης ἐκδόσεως ὑπὸ***]

Συνίξιαι: ἰδὲ σελ. 17.

Τὰ τείχη ἐξεστεινόντο πάντοτε ἐνώπιόν μου ἐπ' ἰσχύον. Εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη ἀπέκρυπτον καθ' ἑαυτὰς τὴν πόλιν, ὥστε, ὅστις δὲν τὸ ἐγγνώριζε, δὲν ἤθελε συλλογισθῆ ποτε, ὅτι ὄπισθεν τῶν ἰσχυρῶν καὶ σιωπηλῶν ἐκείνων ἐρειπίων, ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρχη μητρόπολις, κατεστραμμένη μὲ ἐγάλας οἰκοδομὰς καὶ οἰκουμένη ὑπὸ πολυπληθοῦς λαοῦ. Ἄλλ' εἰς τὰ ταπεινότερα μέρη ἀπ' ἐναντίας ἐφαίνοντο ὄπισθεν τῶν ἐπάλλξεων ἀργυκυγεῖς ἄκρα μιναρῶδων, κορυφαὶ θόλων, στῆλαι Ἀθηναίων ἐκκλησιῶν, κορυφαὶ κυπαρίσσω. Τῆδε ἀκείσε δὲ, διὰ τινος διανοίγματος τῶν τειχῶν, ὤλεον στιγμιαίως, ὡς διὰ τινος θύρας αἴφνης ἀνοίγεσθαι καὶ κλισθεῖσθαι, ἐν μέρος τῆς πόλεως ἑπιπέλασμα οἰκίων, αἵτινες ἐφαίνοντο ὡς ἀκαταίτητοι, κοιλάδας ἐρήμων, λαχανοκήτους, κήτους, ἀπώτερον δὲ συσκοταζόμενα ὀλίγον ἐν τῇ εὐκῇ διαυγείᾳ τῆς μεσημβρίας τὰ φαντασιώδη εἰρηγράμματα τῆς Σταμπούλ. Διέβην ἐνώπιον τῆς ἐστάρτης πύλης, ἧς τὰ μόνον γνωρίσματα εἶνε δύο πύργοι ἐγγύτατοι. Κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τὰ τείχη διατηροῦνται κάλλιον· αὐτοῦ βλέπει τις μαρὰ τμήματα τῶν τειχῶν Θεοδοσίου τοῦ Β' σχεδὸν ἀνέπαφα· ὠραίους πύργους τοῦ ἐπάρχου τοῦ ραιτωρίου Ἀνθεμίου καὶ τοῦ αυτοκράτορος Κύρου Κωνσταντίνου, φέροντας ἐνδόξως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἀλώβητον ἀκόμη τὸν στῆραν δεκαπέντε αἰῶνων, καὶ προκαλοῦντας, νομίζεις, ἕαν ἐφοδόν. Ἄλλαχού, ἐπὶ τῶν μεσοτείχων ἀναχωμάτων, ὑπάρχουσι καλύβαι χωρικῶν, αἵτινες εἰς τῆς ἐκ τῆς εὐχάριστου αὐτῶν μικρότητος ἀνοίξεως ἀναδεικνύουσιν αἴφνης ἑπὶ μάλλον τὴν ἐκείνου μεγαλοπρέπειαν τῶν τειχῶν, καὶ φαίνονται ὡς φωλαὶ πτηνῶν κρεμάμεναι εἰς τὰ ἀπότομα πλευρὰ ὄρους. Πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ πάντοτε ἐκροταφεῖα, ἄλση κυπαρίσσω, καὶ ὅταν ἀνέρχεται καὶ ὅταν κατέρχεται, κοιλάδες μικραὶ τεφρόδρομοι ἐκ τῶν ἐν αὐταῖς ἐπιτυμβίων· ἐδῶ ἐν μοναστήριον δερβίσιδων, ἡμίκρυπτον ἐκ μιᾶς στεφάνης πλατάνων· ἐκεῖ ἐν καφενεῖον ἐρημικόν· παρέκει πηγὴ σκιαζομένη ἀπὸ ἰτέων· ἐπέκεινα δὲ τῶν ἰλίων στενωποὶ λευκαὶ, ἀφανιζόμεναι εἰς τὴν

ὕψηλὴν καὶ ἄγονον πεδιάδα, ὑπὸ οὐρανὸν ἐκλαμβούντα διὰ τῆς λάμψεώς του, καὶ ἰσχυρῶς περιεπτάμενοι.

Μεθ' ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ὁδοιπορίαν ἐφθάσα πρὸ τῆς πύλης τῆς καλουμένης Γενί-Μεβλέ-Χανέ, ἀπὸ τινος περιφώλου μονῆς δερβίσιδων, ἧτις κεῖται πρὸ αὐτῆς· πύλης ταπεινῆς, εἰς τὴν ὑπάρχουσιν ἐντετειχισμένοι τέσσαρες στύλοι μαρμαρινοὶ, κεκοσμημένοι μ' ἐπιγραφὰς τοῦ Κύρου Κωνσταντίνου, ἀπὸ τοῦ ἔτους 447 μ. Χ., καὶ μιᾶς ἄλλης ἐπιγραφῆς Ἰουστίνου τοῦ Β' καὶ Σοφίας, ἐν ἧ ἡ ὀρθογραφία τῶν αυτοκρατορικῶν ὀνομάτων εἶνε ἐσφαλμένη, δεῖγμα περίεργον τῆς βαρβαρικῆς ἀμαθείας τοῦ Ε' αἰῶνος. Ἀπέβλεψα εἰς τὰ ἐνδοθεν τῆς πύλης, ἐπὶ τὰ τείχη, περὶ τὴν μονὴν, εἰς τὰ νεκροταφεῖα, οὐδαμοῦ ὑπῆρχε ψυχὴ γεννητή. Ἀνεπαύθη ἐπὶ τινος στιγμῆς ἐπιστηριχθεὶς εἰς τὰ δρύφακτα τῆς μικρῆς γεφύρας, ἧτις συζευγνύει τὴν τάφρον, καὶ ἐπανέλαβον τὸν δρόμον μου.

Θὰ ἐδίδα εἰς ἀντάλλαγμα τὴν ἀνάμνησιν μιᾶς τῶν ὠραιότερων ἀπόψεων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ μεταδώσω εἰς τὸν ἀναγνώστην μου καὶ σκιὰν μόνον τοῦ βαθέος καὶ μοναδικωτάτου αἰσθήματος, ὅπερ ἤσθανόμην, βαδίζων οὕτω μόνος μεταξὺ τῶν δύο ἐκείνων ἀτελειῶν ἀλύσεων τῶν ἐρειπίων καὶ τῶν τάφων, ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐκείνον, ἐν τῇ σοβαρῇ ἐκείνῃ ἐρημίᾳ. Πολλάκις, κατὰ τὰς θλιβερὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, φαντασιοκοπῶν, ἐπεθύμησα νὰ εὐρεθῶ μεταξὺ καρβανίου ἀνθρώπων μυστηριωδῶν καὶ ἀφῶνων, ὅπερ νὰ ὁδοιπορῇ αἰώνως διὰ χωρῶν ἀγνώστων πρὸς τέρμα ἀγνωστον. Ἐ λοιπὸν, ἡ ὁδὸς ἐκείνη ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν ἐπιθυμίαν μου ἐκείνην. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἐτελείωνε ποτέ. Δέν μοι ἐνεποίει θλίψιν, ἀπ' ἐναντίας δὲ γαλήνην καὶ τόλμην. Τὰ εὐρωστα ἐκεῖνα χρώματα τῆς βλαστήσεως, τὰ κυκλώπεια ἐκεῖνα σχήματα τῶν τειχῶν, αἱ μεγάλαι ἐκεῖναι γραμμαὶ τοῦ ἐδάφους, ὅμοιαι πρὸς τὰ κύματα ὠκεανοῦ τεταραγμένου, αἱ σοβαραὶ ἐκεῖναι ἀναμνήσεις αυτοκρατορῶν, στρατιῶν, ἀγῶνων τιτανείων, λαῶν ἐξαφανισθέντων, γενεῶν οἰχομένων, πλησίον τῆς ἀπεράντου ἐκείνης πόλεως, ἐν μέσῳ τῆς θανασίμου ἐκείνης σιγῆς, διακοπτομένης μόνον ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ τινάγματος τῶν πτερόγων τῶν ἀετῶν, ὅσοι ἀφίπταντο ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν πύργων, ἐξήγειρον ἐν τῇ

νερχομένας τὰς δυνάμεις, τὰς ιδέας μου ἀναλαμβάνουσας τὴν προτέραν γαλήνην, ἐπιταχύνω τὸ βῆμα, φθάνω εἰς τὸν λιμένα, καὶ ἰδοὺ ἐμπρὸς εἰς τὴν φωταγωγημένην θύραν τοῦ πρώτου καφενεῖου τοῦ Γαλατᾶ ὁ Ἰούγκ, ὁ Ροσάσκος, ὁ Σαντόρος, ὅλη ἡ μικρὰ Ἰταλία μου, ἥτις ἔρχεται εἰς προὔπαντήσιόν μου μετὰ τὸ πρόσωπον μειδιῶν καὶ μετὰ τὰς χεῖρας τεταμένας... καὶ ἀνέπνευσα τότε, ὅπως καὶ ὅσον ποτὲ ἠδυνήθησαν ν' ἀναπνεύσωσιν οἱ πνεύμονες τιμίου ἀνθρώπου.

³Ἐπιταί συνήχεια.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

ἐν τῷ καλλωπισμῷ.

[Ἐκ τῶν τοῦ Charles Blanc].

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀπευθύνεται πρὸς τὰς γυναῖκας, διότι ἐν τῷ δράματι τῆς ζωῆς τὰ χρώματα ἀνήκουσι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς αὐτάς. Οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ, εὐρισκόμενοι ἀκόμη πλησιέστερον εἰς τὴν φύσιν, νεανικώτεροι καὶ μάλλον ὑποκείμενοι εἰς τὸ αἶσθημα, ἀγαπῶσι τὰ χρώματα σχεδὸν ὅσον καὶ τὰς γυναῖκας. Ὁ ἄγριος, ἐκλαμβάνων ἑαυτὸν ἀναμφιβόλως ὡς ὑπὲρ τὸ δέν μονόχρωμον, προσπαθεῖ νὰ ἐξωραΐσῃ καταστίζων τὸ δέμα του. Οἱ ἰθαγενεῖς ἄγριοι τῆς Ἀμερικῆς στολίζουν τὴν κεφαλὴν των ἀντὶ πύλου μετὰ πτερὰ λαμπροτάτου χρώματος· ὁ δὲ κάτοικος τοῦ Μαρόκου, ὁ Μαῦρος, ὁ Ἄραψ καὶ ὁ Ἰνδὸς καλλωπίζονται μετὰ χρώματα ἀνοικτά. Ἀλλὰ, καθ' ὅσον ὁ πολιτισμὸς γίνεται πολυπλοκώτερος καὶ μάλλον ἀνεπτυγμένος, ὁ ἀνθρώπος ἐγκαταλείπει βαθιμῶδον τὰ χρώματα εἰς τὰς γυναῖκας· αὐτὸς δὲ ἀποβαίνει ὁσημέραι μᾶλλον ἄχρους καὶ ἀμαυρὸς, καὶ ἦδη καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην φέρει ἔνδυμα μαῦρον. Μόνον δ' οἱ στρατιωτικοὶ διατηροῦσι καὶ σήμερον ἀκόμη ἐν τῇ στολῇ αὐτῶν τὴν ποικιλίαν καὶ ζωηρότητα τῶν χρωμάτων· καὶ, ἐν ᾧ τὰ ἔθνη, φέροντα ἱματισμὸν πολιτικὸν ὁμοίμορφον ἀνομολογοῦσι σιωπηλῶς δι' αὐτοῦ τὴν ἀδελφότητά των, οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἀρχηγοὶ, φέροντες στολὰς διαφόρων χρωμάτων, ἀναγκάζονται ἀκόμη νὰ ὑποδηλώσῃ τὸν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ στολῇ αὐτῶν ἐνυπάρχοντα ἀρχικὸν σκοπὸν, ὅστις εἶνε ὁ φόνοσ τοῦ πλησίον. Αἱ γυναῖκες ὅμως ποτὲ δὲν θ' ἀφήσωσι τὰ μέσον ταῦτο τοῦ ἀρέσκειν, τὰ χρώματα· αὐταὶ ποτὲ δὲν θὰ ὑπογράψωσι τὸν ἀρροπισμὸν.

⁴Ἄν καὶ αἱ ἀποχρώσεις τῆς κόμης καὶ τοῦ δέρματος εἶνε εἰς ἄκρον ποικίλαι, δυνάμεθα ὅμως ν' ἀναγάγωμεν αὐτάς εἰς κυρίας τινὰς χρωματικὰς παραλλαγὰς, λέγοντες, ὅτι ἡ κόμη τῶν γυναικῶν εἶνε μέλαινα, ξανθὴ, πυρρόχρους, καστανόχρους ἢ φαιὰ. Πρὸς δὲ τὸ χρῶμα τοῦτο τῆς κόμης ἀνταποκρίνεται συνήθως καὶ ἀνάλογος χροιά τοῦ προσώπου. Εἶνε σπάνιον πρᾶγμα ἡ συνύπαρξις τῶν δύο ἄκρων, κόμης μελαίνης καὶ προσώπου λευκοτάτου, ἐκτὸς ἐὰν τὸ χρῶμα τῆς

κόμης ἐμετριάσθῃ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ἐξ ἧς προήλθε καὶ ἡ ἄκρα λευκότησ τοῦ δέρματος, ὅπως συμβαίνει τοῦτο εἰς τὰς Ἀγγλίδας καὶ Ἰρλανδίδασ ἕνεκα τοῦ ὑγροῦ καὶ ὀμιχλώδους κλίματος τῆς νήσου των, καὶ εἰς τὰς γυναῖκασ τῆς Ἀμβέρσης, ὅπου ἡ δισταύρωσις τῆς ἰσπανικῆς καὶ φλαμανδικῆς φυλῆς παρήγαγε χρῶμα προσώπου ἀνοικτὸν μετὰ κόμης μεσημβρινῆς. Καὶ τῶν δύο τούτων χωρῶν αἱ γυναῖκες ἔχουν ὀφθαλμοὺς λαμπρῶς μέλανασ, ἀλλ' ὅχι καὶ οὕτως μέλανασ ὅπως οἱ τῶν Ἰταλίδων καὶ Ἰσπανίδων. Ἡ ἀληθὴς μελαγχροινὴ ἔχει τὴν χροιάν τοῦ προσώπου ἀμαυρὰν καὶ θερμὴν, ποικίλλουσαν δὲ ἀπὸ τοῦ κίτρινου χρώματος μέχρι τοῦ ἐλαιοχρόου, ἡ δὲ πυρίνη τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς κόρης ἐξέχει ἐν τῷ μέτῳ λευκώματος χρυσοειδοῦς. Ἀπανταχοῦ ἡ φύσις εἶνε σύμφωνος πρὸς ἑαυτήν. Ἡ δὲ ξανθὴ; Εἶνε τοιαύτη ζωσα, ὁποῖαν παρέστησεν αὐτὴν ὁ Ρούβενσ ἐπὶ τῶν γραφικῶν πινάκων του, χροιά ροδόχρους, λεπτὴ, διαφανῆς, ὑπόξανθος. Ἐν τῷ μεγάρῳ Ῥαμβουλλιῆ αἱ ξανθαὶ ὀνομάζοντο ἄλλοτε *λέαιναι*. Ἡ καστανὴ κόμη συνδυάζεται θαυμασίως μετὰ τὴν συνηθετέραν ἐν Εὐρώπῃ χροιάν τοῦ προσώπου· ἡ ὥχρὰ καὶ ἀνασταλεῖται αὐτῆς ἐρυθρότης συμφωνεῖ καθ' ὁλοκληρίαν μετὰ τὰ χρωματικὰ εἰσεῖνα ἡμίτονα τοῦ κυανοφαιῖου καὶ ροδοχρόου, ἅτινα εἶνε ἡ συνηθὴς χροιά τοῦ δέρματος. Ἡ φλογίνη καὶ ὑπόπυρρος κόμη συνυπάρχει μετὰ δέμα λευκὸν καὶ λαμπρόχρουν, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ τῶν πυρρόχρῶν ἔχουσι χρῶμα καστανωπῶν.

Ἐσάκις ἡ ξανθὴ κόμη εἶνε ὑπόθερος, ὡς ἐὰν ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῆς ἐλαφρὸν τι στρώμα κονιορτοῦ, ἡ λεπτὴ αὐτὴ κόμη φαίνεται ὡτὰν διεσκορπισμένη ἐπὶ τε τοῦ σώματος, οὕτινος καταστέλλει τὴν λάμψιν, καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, οὗς καθιστᾷ προσηνεστέρους. Ἐκάστη ἄρα ἰδιοσυγκρασία ἔχει ἕτοιμον καὶ παρεσκευασμένον ἦδη δλόκληρον σύστημα χρωματικῆς ἀρμονίας. Εἰς τὸν καλλιτέχνην δ' ἀπόκειται νὰ καταστήσῃ τὴν ἀρμονίαν ταύτην χαλκρωτέραν ἢ ἔντονωτέραν, νὰ τονίσῃ εἴ τι ὑπάρχει ἀόριστον, ν' ἀτύσῃ εἴτι ἀγευστον καὶ ἄχμουν, νὰ μαλαξῇ τὰ ὑπόκληρα, καὶ ἐν γένει νὰ ἐξάρῃ μὲν ὅ,τι ἀρεστὸν, ν' ἀντισταθμίσῃ δὲ δεόντως τὰ μὴ ἀρέσκοντα.

Αἱ παραλλαγὰι αὐταὶ τῆς χροιάς καὶ τῆς κόμης ἐπιφέρουσιν ἀναμφιβόλως καὶ διαφόρους χρωματικὸς τόνους· ἀλλ' ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ χρώματα, τὰ ὁποῖα ἀρμόζουσιν εἰς ὅλας τὰς φυσιογνωμίας, οἷον τὸ μέλαν, τὸ ἐλαφρὸν τέφρινον, τὸ μαργαρώδες τέφρινον, ἅτινα ἀκριβῶς εἰπεῖν εἶνε ὅχι χρώματα, οἱ χρωματικοὶ ἀκολούθως τόνοι τῆς δρυὸς, τῆς χελιδνίας, τῆς φαιῆς ὑπας, . . . διότι ταῦτα ἐν μὲν τῇ σκιᾷ εἶνε ἔντονα, ἐν δὲ τῷ φωτὶ ἄτονα.

Εἶπα τὸ μέλαν· ἀλλὰ ποῖον μέλαν; Ὅπως ἀναδείξῃς τὴν δροσερὰν χροιάν τῆς ξανθῆς, ἢ τῆς